

NR 70/2014

OCENY INSTYTUCJI PUBLICZNYCH

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2014 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W naszych sondażach regularnie – co miesiąc – monitorujemy, jak Polacy oceniają działalność Sejmu, Senatu oraz prezydenta. W majowym badaniu¹ sprawdziliśmy również, jak postrzegane jest funkcjonowanie dwóch największych central związkowych – NSZZ „Solidarność” i OPZZ.

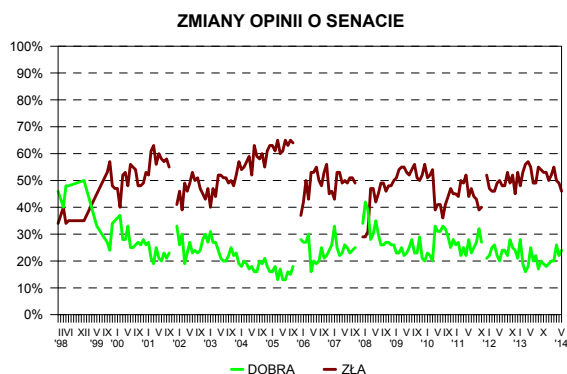
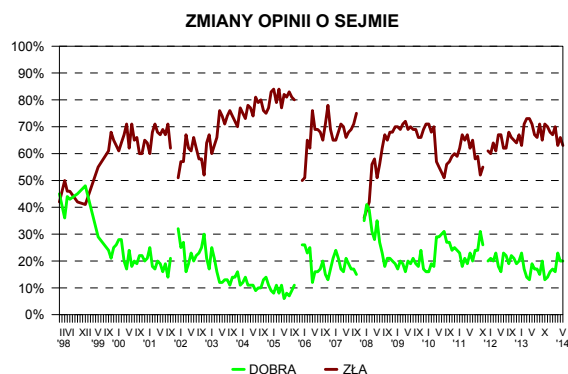
OCENY DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU

W maju odnotowaliśmy nieznaczną poprawę notowań obu izb parlamentu. W porównaniu z kwietniem minimalnie zmniejszył się odsetek badanych niezadowolonych z prac Sejmu (o 3 punkty procentowe, do 63%), zaś odsetek zadowolonych nie zmienił się (20%). W ciągu ostatniego miesiąca nieznacznie ubyło również osób negatywnie oceniających funkcjonowanie Senatu (o 3 punkty, do 46%), a jednocześnie nieco przybyło pozytywnie postrzegających działalność izby wyższej parlamentu (o 2 punkty, do 24%).

Tabela 1

Oceniane instytucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań													Zmiany III–IV 2014
		2013								2014					
		V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	
		w procentach													
Sejm	dobra	19	17	17	15	20	13	14	16	17	16	23	20	20	0
	zła	71	67	66	71	65	71	70	68	67	70	63	66	63	-3
	Trudno powiedzieć	10	16	17	14	15	16	16	16	16	14	14	14	17	+3
Senat	dobra	25	20	22	17	20	19	18	19	20	20	26	22	24	+2
	zła	55	49	49	55	54	53	53	50	52	55	50	49	46	-3
	Trudno powiedzieć	20	31	29	28	26	28	29	31	28	25	24	29	30	+1

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (288) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 8–14 maja 2014 roku na liczącej 1074 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

We wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych niezadowolenie z prac obu izb parlamentu przeważa nad zadowoleniem. Opinie na temat funkcjonowania parlamentu są w niewielkim stopniu zależne od cech społeczno-demograficznych badanych, można jednak zauważyć, że respondenci lepiej oceniający warunki materialne swoich gospodarstw domowych, częściej pozytywnie postrzegają działalność obu izb. W potencjalnych elektoratach największych partii politycznych oraz wśród ankietowanych biernych politycznie przeważają negatywne oceny funkcjonowania Sejmu. Należy jednak zaznaczyć, że przewaga złych ocen nad dobrymi jest najmniejsza wśród zwolenników PO, w drugiej zaś kolejności wśród sympatyków SLD.

Tabela 2

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności Sejmu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	39	48	13
SLD*	41	54	5
PiS	14	71	15
Niezamierzający głosować	11	71	18

* Dane dotyczące tej partii należy traktować ostrożnie ze względu na niewielką liczbę jej zwolenników w próbie

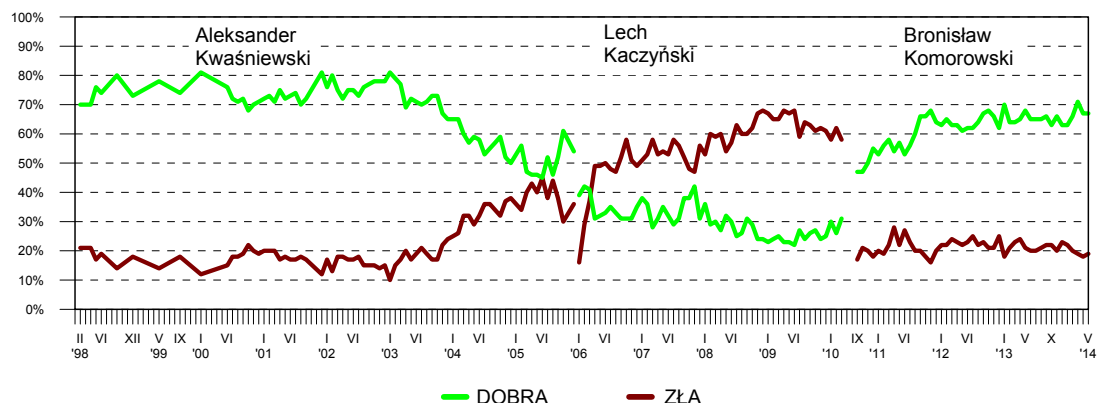
OCENY DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA

W porównaniu z kwietniem praktycznie nie zmieniły się notowania działalności prezydenta. Nadal dwie trzecie badanych dobrze ocenia działalność Bronisława Komorowskiego (67%), natomiast mniej niż co piąty ankietowany jest niezadowolony z pracy głowy państwa (19%).

Tabela 3

Oceny działalności prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań																			Zmiany IV-V 2014
	2012		2013												2014					
	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	
	w procentach																			
Dobra	66	62	70	64	64	65	68	65	65	65	66	63	66	63	63	66	71	67	67	0
Zła	21	25	18	21	23	24	21	20	20	21	22	22	20	23	22	20	19	18	19	+1
Trudno powiedzieć	13	13	12	15	13	11	11	15	15	14	12	15	14	14	15	14	10	15	14	-1

ZMIANY OPINII O PREZYDENCIE

Uznanie dla działalności prezydenta przeważa we wszystkich wyróżnionych grupach społeczno-demograficznych – nawet wśród badanych, którzy w II turze wyborów prezydenckich głosowali na jego kontrkandydata, Jarosława Kaczyńskiego oraz wśród zwolenników PiS.

Tabela 4

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności prezydenta Bronisława Komorowskiego		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	89	7	4
SLD*	84	13	3
PiS	49	37	14
Niezamierzający głosować	58	21	21

* Dane dotyczące tej partii należy traktować ostrożnie ze względu na niewielką liczbę jej zwolenników w próbie

Urzędujący prezydent stosunkowo najwyższe poparcie uzyskał wśród potencjalnych wyborców PO (89%), a także wśród osób głosujących na niego w II turze wyborów prezydenckich (84%), respondentów identyfikujących się z lewicą (82%), mieszkańców największych, ponadpółmilionowych miast (78%) oraz osób pracujących na własny rachunek (78%).

Tabela 5

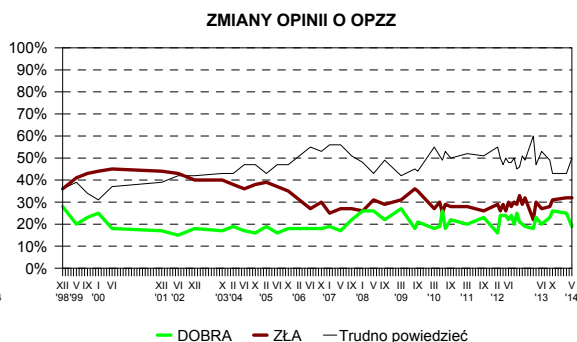
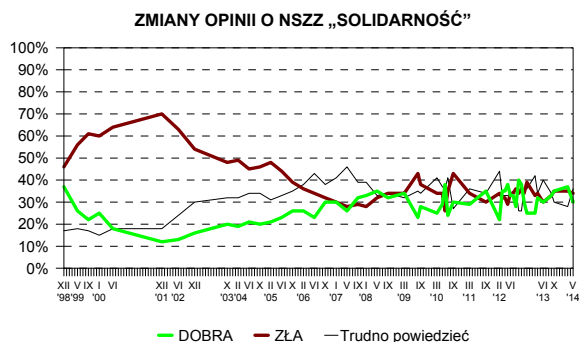
Elektoraty w II turze wyborów prezydenckich w 2010 roku	Oceny działalności prezydenta Bronisława Komorowskiego		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Głosujący na Bronisława Komorowskiego	84	8	8
Głosujący na Jarosława Kaczyńskiego	45	36	19
Niegłosujący	60	23	17

OCENY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

W ciągu ostatnich dwóch miesięcy pogorszyły się notowania głównych central związkowych. W stosunku do marca ubyło badanych pozytywnie oceniających działalność NSZZ „Solidarność” (o 7 punktów procentowych, do 30%) i OPZZ (o 6 punktów, do 19%). Jednocześnie przybyło ankietowanych, którzy nie mają sprecyzowanej opinii na ich temat (w przypadku NSZZ „Solidarność” o 8 punktów, a OPZZ – o 7 punktów). Obecnie opinie na temat funkcjonowania NSZZ „Solidarność” są podzielone, choć nieznacznie przeważają głosy krytyczne (34% wobec 30%), zaś w przypadku OPZZ oceny negatywne wyraźnie przeważają nad pozytywnymi (32% wobec 19%).

Tabela 6

Oceniane związki zawodowe	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań													Zmiany III–V 2014	
		VI	VII	III	IX	X	XI	XII	III	IV	VI	IX	X	III		V
		2012						2013				2014				
		w procentach														
NSZZ „Solidarność”	dobra	33	33	28	40	38	30	25	25	32	30	33	35	37	30	-7
	zła	34	34	36	34	36	34	39	33	34	30	33	35	35	34	-1
	Trudno powiedzieć	33	33	36	26	26	36	36	42	34	40	34	30	28	36	+8
OPZZ	dobra	22	24	20	25	21	20	19	18	23	20	23	26	25	19	-6
	zła	30	28	30	29	33	29	32	22	30	27	28	31	32	32	0
	Trudno powiedzieć	48	48	50	45	46	51	49	60	47	53	49	43	43	50	+7

Pozytywnymi ocenami obu central związkowych wyróżniają się badani o prawicowych poglądach politycznych, a w podziale na grupy społeczno-zawodowe – rolnicy. Dodatkowo przychylnemu nastawieniu do NZSS „Solidarność” sprzyja zaangażowanie w praktyki religijne – ankietowani deklarujący, że biorą w nich udział przynajmniej raz w tygodniu, częściej niż pozostali dobrze postrzegają działalność tej centrali.

Wprawdzie w ocenach parlamentu nadal przeważają głosy krytyki, jednak w maju notowania obu izb minimalnie się poprawiły. Na stabilnym, wysokim poziomie kształtuje się poparcie dla urzędującego prezydenta. Nadal dwie trzecie Polaków wyraża się z uznaniem o działalności prezydenta Bronisława Komorowskiego.

W porównaniu z marcem pogorszyły się oceny dwóch największych central związkowych – NSZZ „Solidarność” oraz OPZZ. Obecnie niezadowolenie z ich funkcjonowania przeważa nad zadowoleniem, przy czym w przypadku NSZZ „Solidarność” przewaga ta jest bardzo niewielka.

Opracowała
Małgorzata OMYŁA-RUDZKA

Tabela 1

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Sejmu?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		20	63	17	1064
Płeć	Mężczyźni	22	68	9	512
	Kobiety	18	59	23	552
Wiek	18–24 lata	24	59	18	124
	25–34	20	64	16	214
	35–44	21	54	24	184
	45–54	21	69	10	172
	55–64	16	73	11	185
	65 lat i więcej	20	60	20	185
Miejsce zamieszkania	Wieś	19	65	16	412
	Miasto do 19 999	24	64	12	166
	20 000 – 99 999	21	60	19	209
	100 000 – 499 999	20	60	20	175
	500 000 i więcej mieszk.	16	68	17	102
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	21	54	25	228
	Zasadnicze zawodowe	16	67	17	264
	Średnie	22	66	12	355
	Wyższe	21	64	14	216
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	23	60	17	97
	Średni personel, technicy	25	65	10	49
	Pracownicy adm.-biurowi	15	72	12	68
	Pracownicy usług	26	57	18	77
	Robotnicy wykwalifikowani	19	60	21	118
	Robotnicy niewykwalifik.	24	59	17	45
	Rolnicy	14	78	8	38
	Pracujący na własny rach.	10	81	10	38
	Bezrobotni	12	74	13	81
	Emeryci	20	63	17	217
	Renciści	19	62	18	76
	Uczniowie i studenci	27	54	19	80
	Gospodynie domowe i inni	20	58	22	79
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	25	62	13	156
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	19	61	20	90
	sekt. pryw. poza rolnict.	20	64	16	244
	prywatnym gosp. rolnym	17	78	6	36
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	21	63	17	138
	501–750	18	61	21	127
	751–1000	23	64	13	144
	1001–1500	23	67	10	179
	Powyżej 1500 zł	23	64	13	210
Ocena własnych war. mater.	Źle	11	71	18	152
	Średnie	18	65	18	414
	Dobre	25	60	15	498
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	21	62	17	45
	Raz w tygodniu	19	64	17	501
	1–2 razy w miesiącu	22	60	18	155
	Kilka razy w roku	20	66	14	217
	W ogóle nie uczestniczy	21	60	18	146
Poglądy polityczne	Lewica	29	62	9	193
	Centrum	23	68	10	315
	Prawica	24	63	13	283
	Trudno powiedzieć	8	59	33	273

Tabela 2

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Senatu?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		24	46	30	1065
Płeć	Mężczyźni	25	50	26	511
	Kobiety	23	43	35	554
Wiek	18–24 lata	24	49	27	124
	25–34	26	44	30	214
	35–44	20	43	37	184
	45–54	23	51	25	172
	55–64	22	53	25	187
	65 lat i więcej	24	38	38	185
Miejsce zamieszkania	Wieś	23	47	29	412
	Miasto do 19 999	22	50	28	166
	20 000 – 99 999	22	42	36	210
	100 000 – 499 999	26	45	29	175
Wykształcenie	500 000 i więcej mieszk.	24	44	31	102
	Podstawowe / gimnazjalne	22	42	36	230
	Zasadnicze zawodowe	21	47	32	264
	Średnie	25	49	26	356
Grupa społeczna i zawodowa	Wyższe	26	43	30	215
	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	29	37	34	96
	Średni personel, technicy	27	56	17	49
	Pracownicy adm.-biurowi	24	47	29	68
	Pracownicy usług	33	39	28	77
	Robotnicy wykwalifikowani	23	45	32	118
	Robotnicy niewykwalifik.	20	46	34	45
	Rolnicy	9	73	19	38
	Pracujący na własny rach.	5	67	28	38
	Bezrobotni	20	53	26	81
	Emeryci	25	42	34	219
	Renciści	19	47	34	76
	Uczniowie i studenci	27	47	26	80
	Gospodynie domowe i inni	25	39	37	79
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	28	46	26	155
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	20	41	39	90
	sekt. pryw. poza rolnict.	24	47	29	244
	prywatnym gosp. rolnym	3	80	17	36
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	20	53	27	138
	501–750	23	48	29	128
	751–1000	32	42	26	144
	1001–1500	26	48	26	180
	Powyżej 1500 zł	26	43	31	209
Ocena własnych war. mater.	Źłe	14	56	29	153
	Średnie	21	45	34	415
	Dobre	28	44	28	497
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	26	47	27	45
	Raz w tygodniu	24	48	28	502
	1–2 razy w miesiącu	25	42	32	155
	Kilka razy w roku	21	47	32	217
	W ogóle nie uczestniczy	24	40	36	146
Poglądy polityczne	Lewica	33	44	22	193
	Centrum	26	51	23	315
	Prawica	28	42	30	284
	Trudno powiedzieć	9	45	46	274

Tabela 3

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność prezydenta Bronisława Komorowskiego?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		67	19	14	1067
Płeć	Mężczyźni	69	21	10	511
	Kobiety	65	17	17	557
Wiek	18–24 lata	50	34	15	125
	25–34	67	18	14	214
	35–44	64	16	20	183
	45–54	74	15	10	172
	55–64	67	22	11	187
	65 lat i więcej	75	13	12	186
Miejsce zamieszkania	Wieś	65	18	17	413
	Miasto do 19 999	70	17	13	167
	20 000 – 99 999	67	20	13	210
	100 000 – 499 999	63	23	14	175
	500 000 i więcej mieszk.	78	18	5	102
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	57	27	16	232
	Zasadnicze zawodowe	69	14	17	265
	Średnie	68	22	11	355
	Wyższe	74	12	13	215
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	74	12	14	97
	Średni personel, technicy	60	30	10	49
	Pracownicy adm.-biurowi	68	15	17	68
	Pracownicy usług	71	13	16	76
	Robotnicy wykwalifikowani	64	22	14	118
	Robotnicy niewykwalifik.	50	34	16	45
	Rolnicy	62	23	15	38
	Pracujący na własny rach.	78	12	10	38
	Bezrobotni	58	25	17	81
	Emeryci	76	14	10	220
	Renciści	72	18	10	76
	Uczniowie i studenci	52	33	15	81
	Gospodynie domowe i inni	67	11	21	79
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	68	18	14	156
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	66	21	13	90
	sekt. pryw. poza rolnict.	67	19	14	243
	prywatnym gosp. rolnym	63	20	17	36
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	60	20	19	138
	501–750	66	24	10	127
	751–1000	72	18	10	144
	1001–1500	71	17	12	180
	Powyżej 1500 zł	73	17	10	210
Ocena własnych war. mater.	Źłe	52	35	13	152
	Średnie	64	21	16	414
	Dobre	74	13	13	501
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	55	29	16	45
	Raz w tygodniu	66	20	14	503
	1–2 razy w miesiącu	69	13	18	156
	Kilka razy w roku	72	14	14	217
	W ogóle nie uczestniczy	65	26	10	146
Poglądy polityczne	Lewica	82	11	7	191
	Centrum	71	19	10	315
	Prawica	66	25	8	285
	Trudno powiedzieć	53	19	28	275

Tabela 4

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność NSZZ „Solidarność”?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		30	34	36	1063
Płeć	Mężczyźni	30	42	28	509
	Kobiety	30	27	44	555
Wiek	18–24 lata	32	18	49	125
	25–34	27	31	42	213
	35–44	24	31	45	184
	45–54	35	39	27	172
	55–64	30	44	26	184
	65 lat i więcej	31	37	32	185
Miejsce zamieszkania	Wieś	34	29	38	411
	Miasto do 19 999	31	36	33	166
	20 000 – 99 999	25	37	38	210
	100 000 – 499 999	26	38	36	174
	500 000 i więcej mieszk.	25	41	34	102
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	34	24	42	231
	Zasadnicze zawodowe	29	34	37	263
	Średnie	31	37	32	353
	Wyższe	24	40	36	216
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	26	42	33	97
	Średni personel, technicy	27	48	24	49
	Pracownicy adm.-biurowi	33	29	38	68
	Pracownicy usług	31	37	33	77
	Robotnicy wykwalifikowani	31	31	38	118
	Robotnicy niewykwalifik.	25	38	37	45
	Rolnicy	40	28	32	38
	Pracujący na własny rach.	13	39	48	37
	Bezrobotni	25	40	35	81
	Emeryci	31	39	31	217
	Renciści	31	39	30	76
	Uczniowie i studenci	34	16	50	81
	Gospodynie domowe i inni	32	15	53	79
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	33	31	37	156
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	17	42	41	89
	sekt. pryw. poza rolnict.	29	38	33	244
	prywatnym gosp. rolnym	35	27	38	36
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	32	27	41	138
	501–750	37	28	35	127
	751–1000	29	38	33	144
	1001–1500	32	38	30	180
	Powyżej 1500 zł	28	44	28	210
Ocena własnych war. mater.	Źłe	30	37	33	151
	Średnie	27	33	40	414
	Dobre	31	34	35	498
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	31	35	34	45
	Raz w tygodniu	35	28	37	503
	1–2 razy w miesiącu	28	30	42	155
	Kilka razy w roku	22	42	37	216
	W ogóle nie uczestniczy	23	48	29	144
Poglądy polityczne	Lewica	30	44	26	193
	Centrum	30	43	28	314
	Prawica	39	30	31	284
	Trudno powiedzieć	19	21	60	273

Tabela 5

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność związków zawodowych skupionych w OPZZ?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		19	32	50	1060
Płeć	Mężczyźni	21	39	41	508
	Kobiety	17	25	58	552
Wiek	18–24 lata	17	18	65	124
	25–34	18	30	52	213
	35–44	17	30	53	181
	45–54	22	33	45	172
	55–64	19	44	36	185
	65 lat i więcej	19	30	51	185
Miejsce zamieszkania	Wieś	24	28	48	410
	Miasto do 19 999	22	34	44	164
	20 000 – 99 999	14	31	55	210
	100 000 – 499 999	13	35	51	173
	500 000 i więcej mieszk.	13	35	51	102
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	19	25	56	230
	Zasadnicze zawodowe	22	30	49	263
	Średnie	19	36	45	351
	Wyższe	15	32	53	216
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	16	35	49	97
	Średni personel, technicy	22	46	32	49
	Pracownicy adm.-biurowi	22	26	51	66
	Pracownicy usług	22	34	45	76
	Robotnicy wykwalifikowani	22	33	45	118
	Robotnicy niewykwalifik.	20	46	34	45
	Rolnicy	33	31	35	38
	Pracujący na własny rach.	5	22	73	37
	Bezrobotni	16	39	45	81
	Emeryci	18	35	47	217
	Renciści	23	32	45	76
	Uczniowie i studenci	14	15	71	80
	Gospodynie domowe i inni	14	16	71	78
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	26	30	44	155
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	12	35	53	89
	sekt. pryw. poza rolnict.	17	38	45	242
	prywatnym gosp. rolnym	34	29	38	36
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	21	31	48	137
	501–750	26	23	50	128
	751–1000	21	34	45	143
	1001–1500	20	35	46	180
	Powyżej 1500 zł	18	40	42	210
Ocena własnych war. mater.	Źłe	22	33	45	151
	Średnie	16	31	53	414
	Dobre	20	32	48	495
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	14	33	53	45
	Raz w tygodniu	22	28	49	502
	1–2 razy w miesiącu	20	28	52	155
	Kilka razy w roku	14	36	50	214
	W ogóle nie uczestniczy	15	38	47	144
Poglądy polityczne	Lewica	21	42	37	191
	Centrum	21	36	44	314
	Prawica	26	32	42	283
	Trudno powiedzieć	8	19	73	272